

Lublin, 9 czerwca 2014 r.

RIO – II-600/10/2014

Pan Mirosław Król
Starosta Powiatu Świdnickiego
ul. Niepodległości 13
21-047 Świdnik

Szanowny Panie Starosto

W dniach od 19 lutego do 31 marca 2014 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Świdnickiego. Protokół kontroli podpisano 10 kwietnia 2014 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Wprowadzenie w dokumentacji opisującej przyjętą w jednostce politykę rachunkowości zasady nieujmowania na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” rozrachunków z kontrahentami uregulowanych w miesiącu powstania zobowiązania –

str. 3-7 protokołu.

Wprowadzić do dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości obowiązek ujmowania na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na bieżąco wszystkich zobowiązań, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) i zasady funkcjonowania tego konta, określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

- 1.2. *Nieujawnienie różnic między stanem rzeczywistym (wynikającym z dokumentów źródłowych) a ewidencyjnym rozrachunków na dzień 31 grudnia 2012 r., ujętych na kontach: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (z tytułu nadpłat w podatkach realizowanych przez urzędy skarbowe, należności z tytułu użytkowania wieczystego) i 226 „Długoterminowe należności budżetowe” – str. 11-17 oraz 31-34 protokołu.*

Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywisty stan należności i zobowiązań, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym inwentaryzację drogą weryfikacji przeprowadzać przez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikację wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych wyjaśniać i rozliczać w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Nieprzekazywanie na bieżąco do Wydziału Finansowo-Budżetowego stosownych dokumentów przez Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości, skutkujące ujęciem w księgach rachunkowych roku 2012 operacji gospodarczych dotyczących przychodu środków trwałych (gruntów), nabytych w latach poprzednich – str. 19-20 protokołu.*

Zobowiązać pracowników do terminowego przekazywania stosownych dokumentów do Wydziału Finansowo-Budżetowego, celem zapewnienia bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy o finansach publicznych oraz art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.4. *Nieujęcie w księgach rachunkowych 2012 r. wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę (na łączną kwotę co najmniej 30.074,71 zł) – str. 21-22 protokołu.*

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.5. *Niesporządzanie jednostkowych sprawozdań budżetowych powiatu Rb-27S i Rb-28S – jako jednostki i jako organu, obejmujących wszystkie dane dotyczące zrealizowanych dochodów i wydatków (sporządzano odrębne sprawozdania: Rb-27S dla dochodów z tytułu subwencji, dotacji i pozostałych dochodów starostwa oraz Rb-28S dla wydatków na zadania własne starostwa oraz zadania realizowane w drodze porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego).
Wykazanie w sprawozdaniu Rb-27S za 2012 r. danych niezgodnych z ewidencją księgową (zaległości w dziale 750 rozdziale 75020 § 0750 zaniżonych o 44.998,56 zł) – str. 23-25 protokołu.*

Sporządzać jednostkowe sprawozdania jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zawierające wszystkie (odpowiednie) dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 i 2 w związku z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014, poz. 119).

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” w kolumnie „Zaległości” wykazywać zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane), ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 7, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

1.6. *Nieprawidłowości dotyczące sprawozdawczości w zakresie operacji finansowych, w tym:*

- *wykazanie w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2012 r. oraz za III kwartał 2013 r., zaniżonej kwoty niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń,*
- *niewykazanie w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2012 r. należności w kwocie 277.617 zł,*
- *wykazanie w łącznym sprawozdaniu Rb-ZN za IV kwartał 2012 r. danych niewynikających ze sprawozdań jednostkowych - str. 25-26, 28-29 protokołu.*

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” i Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, obejmujących swym zakresem zarówno starostwo jak i organ, wykazywać dane na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.), w szczególności:

- w sprawozdaniu Rb-Z wykazywać wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego, rozumianą jako kwotę, którą poręczyciel (gwarant) byłby zobowiązany zapłacić, gdyby dłużnik, za którego udzielono poręczenia (gwarancji), nie dokonał spłaty zobowiązania samodzielnie, uwzględniając zarówno kwotę świadczenia głównego (kapitału), jak i świadczeń ubocznych (odsetek oraz innych opłat), o ile zostały objęte poręczeniem (gwarancją), zgodnie z przepisami § 4 ust. 2 pkt 1 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do cytowanego rozporządzenia,
- łączne sprawozdanie Rb-ZN „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych” sporządzać na podstawie własnej ewidencji księgowej oraz sprawozdań jednostkowych jednostek, stosownie do przepisów § 5 ust. 1 cytowanego rozporządzenia. Sprawdzać prawidłowość otrzymywanych od jednostek organizacyjnych sprawozdań, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wzywać kierowników jednostek do sporządzenia korekt przed włączeniem zawartych w nich danych do sprawozdań łącznych, zgodnie z przepisami § 10 ust. 6 i 7 rozporządzenia.

1.7. *Wykazanie w bilansie Starostwa Powiatowego za 2012 r.: niektórych aktywów i pasywów w niewłaściwych pozycjach, należności krótkoterminowych jako długoterminowych (w kwocie co najmniej 12.722,50 zł) oraz w informacjach uzupełniających do bilansu nieprawidłowej wartości odpisów aktualizujących należności – str. 30-31 protokołu.*

Bilans jednostki sporządzać na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania, stanowiącym załącznik Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., stosownie do przepisów § 17 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Należności, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego wykazywać w bilansie jako należności krótkoterminowe, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c powołanej ustawy.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie długu publicznego, przychodów i rozchodów budżetu:

2.1.1. *Niezabezpieczenie w uchwale budżetowej powiatu na 2013 r. pełnej kwoty wydatków przypadających do spłaty w 2013 r., z tytułu udzielonych poręczeń (nie zabezpieczono wydatków z tytułu odsetek) – str. 38-39 protokołu.*

W uchwale budżetowej na dany rok budżetowy określać kwotę wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, zgodnie z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 7 ustawy o finansach publicznych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. *Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji projektowej opisującej przedmiot zamówienia pn. „Budowa ronda łączącego Al. NSZZ Solidarności i Al. Lotników Polskich w Świdniku”, polegające na przyjęciu niejednoznacznych rozwiązań dotyczących materiałów, z których należało wykonać koronę, ogrodzenie terenu zbiornika wód opadowych i nawierzchnię zatok autobusowych oraz dwukrotnym ujęciu w przedmiarach robót wykonania drogi przy zbiorniku wód opadowych – str. 49, 54 protokołu.*

Przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, sporządzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno – użytkowego (Dz. U. z 2013 r., poz. 1129), stosownie do przepisów art. 29 ust. 1 i art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.), mając na uwadze, że ilości jednostek miary podane w przedmiarach robót powinny być wyliczone na podstawie rysunków w dokumentacji projektowej, wyłącznie w sposób zgodny z zasadami podanymi w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, w myśl postanowień § 10 ust. 2 w związku z § 6 ust. 1 tego rozporządzenia.

2.2.2. *Niezawarcie w kosztorysach inwestorskich na „Budowę ronda łączącego Al. NSZZ Solidarności i Al. Lotników Polskich w Świdniku” ogólnej charakterystyki obiektu lub robót oraz przedmiaru robót zawierającego zestawienie przewidywanych do wykonania robót z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek miar robót podstawowych – str. 50 protokołu.*

W kosztorysie inwestorskim zawierać wszystkie elementy wymagane przepisami § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno – użytkowym (Dz. U. Nr 130, poz. 1389).

2.2.3. *Wymaganie od wykonawców, w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Budowa ronda łączącego Al. NSZZ Solidarności i Al. Lotników Polskich w Świdniku”, sprawdzenia w terenie warunków wykonania zamówienia – str. 51 protokołu.*

Nie nakładać na wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego, wymogu sprawdzania w terenie warunków wykonania zamówienia, gdyż możliwości takiej nie przewidują przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zaś zgodnie z przepisami art. 29 ust. 1 tej ustawy, to na zamawiającym ciąży obowiązek opisanie przedmiotu zamówienia m.in. z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

2.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Nieprawidłowe ustalenie w roku 2013 wysokości dotacji dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (dla dorosłych), tj. Prywatnego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych „Twoja-Szkoła” w Świdniku i Prywatnej Policealnej Szkoły Farmaceutycznej w Świdniku, w wyniku przyjęcia do obliczeń wydatków bieżących na 1 ucznia w szkołach dla dorosłych prowadzonych przez powiat świdnicki (lub powiat lubelski) oraz liczby uczniów w tych szkołach – według stanów na luty i czerwiec 2013 r., bez uwzględnienia znacznego wzrostu liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez powiat świdnicki od września 2013r. oraz zmian wysokości wydatków w planach finansowych tych szkół dokonanych do końca roku – str. 70-71, 73 protokołu.

Dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, ustalać na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia, zgodnie z przepisami art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz postanowieniami § 1 pkt 2 uchwały Nr XXV/166/12 Rady Powiatu w Świdniku z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji szkołom niepublicznym o uprawnieniach szkół publicznych oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, w tym – w celu prawidłowego obliczenia wysokości wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez powiat świdnicki - przyjmować wydatki w wysokościach uwzględniających dokonane w ciągu roku zmiany oraz faktyczną (rzeczywistą) liczbę uczniów szkół w danym roku budżetowym, za który obliczana jest dotacja oraz występować do powiatu lubelskiego, którego wydatki stanowią podstawę obliczania wysokości dotacji dla szkoły danego typu i rodzaju nie występującej na terenie powiatu świdnickiego, o informacje dotyczące zmian tych wydatków w ciągu roku.

3. W zakresie mienia komunalnego:

3.1. Niezamieszczenie w ogłoszeniu o przetargu na sprzedaż nieruchomości informacji o terminie wniesienia wadium, a w protokole z przetargu – wszystkich wymaganych informacji. Zakwalifikowanie do części niejawnego przetargu, oferty zabezpieczonej wadium w kwocie niższej, niż określona w ogłoszeniu – str. 80 – 81 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu pisemnym nieograniczonym na sprzedaż

nieruchomości oraz w protokole przeprowadzonego przetargu zamieszczać wszystkie informacje wymagane odpowiednio przepisami § 16 oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Do udziału w części niejawniej nie kwalifikować ofert, które nie odpowiadają warunkom przetargu, w szczególności nie zostały zabezpieczone wadium w wysokości określonej w ogłoszeniu o przetargu, stosownie do przepisów § 20 w związku z § 16 pkt 8 cytowanego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Powiatu Świdnickiego